

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müzik ve Sınıf Öğretmenlerinin Belirli Gün ve Haftalara Yönelik İşlenen Müzik Dersi ile İlgili Görüşleri

Duygu PİJİ KÜÇÜK¹, Vildan ÖZDEMİR²

Özet

Bu araştırmada, ilköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersi ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tarama modeline uygun olarak düzenlenen araştırmada, örnekleme İstanbul ilinde bulunan ilköğretim okullarında müzik ve sınıf öğretmeni olarak görev yapan toplam 195 kişi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, üç bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, müzik ve sınıf öğretmenlerinin, müzik dersini belirli gün ve haftalara yönelik işlemeyi yararlı buldukları, müzik öğretmenlerinin; belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıları, müzikal yapıları bakımından kısmen uygun, sözleri bakımından ise uygun buldukları, sınıf öğretmenlerinin; belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların sözlerini, yöneldiği yaş grubu ve yöneldiği yaş grubunun sözcük dağarcığı bakımından kısmen uygun buldukları, kolay öğrenilebilir ve akılda kalıcı olmaları açısından uygun buldukları saptanmıştır. Müzik ve sınıf öğretmenleri, belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrencilerin yurt ve ulus sevgini artırmalarına, trafik kurallarına ve yasalara uyma sorumluluğu geliştirmelerine, tabiatı koruma konusunda daha bilinçli ve sorumluluk sahibi olmalarına genel anlamda katkı sağlayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir. Müzik ve sınıf öğretmenlerinin, müzik dersinde en çok kutladıkları/andıkları belirli gün ve haftaların; Atatürk Haftası, Öğretmenler Günü, İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü, Şehitler Günü ve Anneler Günü olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Belirli gün ve haftalar, müzik öğretmenleri, sınıf öğretmenleri.

The Perceptions of Primary School and Music Teachers Towards Music Lessons with Respect to Specific Days and Weeks

Abstract

In this research, it is aimed to identify the opinions of music teachers and classroom teachers working in primary schools about the music lessons which take place on specific days and weeks. In the research conducted in accordance with the screening model, to fit for this basic aim; teachers were asked about the musical structures, quantitative and qualitative qualities of the school songs related to specific days and weeks, and what problems they have with respect to the teachings of the songs. The population of this research consists of music teachers and classroom teachers working in primary schools in Istanbul, and the sample consists of music teachers and classroom teachers who were selected randomly, working in primary schools in 2017-2018 school year. The following results are obtained from the findings in the study: Music and classroom teachers found that music lessons are useful for certain days and weeks;

¹ Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, duygupiji@marmara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0942-2002

² Arş. Gör., Marmara Üniversitesi, vildan.ozdemir@marmara.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1670-8217

music teachers found that the musical structures (melody, form, sound limits etc.) of songs that exist for certain days and weekends are "partially appropriate" and the words are "appropriate" (meaning, vocabulary); classroom teachers found that the words of existing songs for certain days and weeks are "partially appropriate" in terms of their age group they are oriented to and the age group's vocabulary, and the songs are "appropriate" for their reminiscence and easiness to learn. Music and classroom teachers have the opinion that music lessons for specific days and weeks increase students' love of the country and nation, improve their responsibility to comply with traffic rules and legislation, be more conscious and responsible for the conservation of nature etc. will contribute in general terms. Teachers mostly celebrate/memorialize the following specific days and weeks in their music lessons: Atatürk Week, Teacher's Day, Acceptance of Independence Anthem and Mehmet Akif Ersoy's Commemoration Day, Martyrs' Day and Mother's Day.

Keywords: Specific days and weeks, music teachers, classroom teachers.

GİRİŞ

Bireylere öğrenme yaşantıları sağlamak eğitim programları aracılığıyla olmaktadır. Eğitim programı, öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir (Demirel, 2006). Öğretim programı ise bir derste öğrencilerin ulaşacağı hedefleri, hedeflerin kapsadığı davranışları, davranışları kazandırmak üzere düzenlenecek eğitim durumlarını ve davranışların ne derece kazandırıldığını ortaya koyabilecek sınama durumlarını kapsayan, gelişmeye açık ve çok yönlü etkileşim içinde olan öğeler bütünüdür (Senemoğlu, 2007). Eğitim programlarının içerdiği bilgi, beceri ve alışkanlıkların belli amaçlara göre düzenli bir biçimde öğretilmesi ve kazandırılması, eğitim-öğretim süreçleri içerisinde olmaktadır. Okullarda eğitim programlarının amaçlarına göre davranış değişikliğinin gerçekleştirilmesi, içeriğin etkin yöntemlerle verilmesi ile mümkündür (Arslantaş, 1989).

Bir eğitim kurumunun eğitim programı, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı millî eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine yönelik tüm faaliyetlerini kapsamaktadır (Varış, 1996). Bu faaliyetler içerisine, ders dışı etkinlikler olarak bilinen sosyal kulüpler, törenler, millî bayramlar, belirli gün ve haftalar, genel millî kültürümüzü arttırıcı çalışmalar, özel ilgi ve meraklar yönünden çalışmalar, beden eğitimi çalışmaları, okullarda çıkarılacak dergi, gazete ve yıllıklar, okullarda gösterilecek filmler ve yapılacak çeşitli gösteriler, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb. hizmetler ve fonksiyonlar da girer (Hesapçıoğlu,1998).

Okullarımızda, bireylerin geleceğin etkin ve sosyal vatandaşları, toplumda başarılı bir insan olabilmelerini sağlamak amacıyla düzenlenen sosyal etkinliklerin başında belirli gün ve haftalar gelmektedir. Belirli gün ve haftalar ülkedeki bazı evrensel ve millî değerleri korumak, toplum için önemli konulara dikkat çekmek, toplumsal ve ekonomik sorunlara karşı halkı uyarmak amacı ile ortaya çıkmıştır. Hızla gelişen ve ilerleyen dünyada toplumsal, kültürel gelişme ve değişimler; bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan yaşamı üzerindeki etkileri, insanların sık sık yer değiştirmeleri ve yeni yerler tanınmaları, gezilerin artması, nüfusun hızla çoğalması, dünya üzerindeki uluslarda meydana gelen siyasal ve ideolojik değişimler, kitle iletişim araçlarının çeşitlenmesi ve değişmesi, belirli gün ve haftaların kutlanmasının önemini arttırmaktadır. Toplumların dünyaya entegrasyon isteklerinin hızla artmasının yanında, kendi kültürel ve millî

yapılarını kaybetmeme çabaları da belirli gün ve haftaların gereğince kutlanmasını önemli kılmaktadır (Gürdal, Şimşek ve Üredi, 1998). Belirli gün ve haftalar içerik açısından, toplumun yaşam biçimini yansıtmakta, sosyal bir öğrenme alanı sağlamaktadır. Bireylerin bu etkinliklere önem vermeleri ve bunu benimsemeleri sosyal sorumluluk bilinci üzerindeki yansımaları güçlendirmekte, aynı zamanda içten içe toplumun kökleriyle olan bağlarının da gelecek nesillere taşınmasında etkin olduğu görüşünü savunma noktasında etken bir temsil oluşturmaktadır (Dönmez, 2016).

Ders dışı etkinlikler içerisinde yer alan belirli gün ve haftalar ilk kez 1968 ilkököl programında eğitici kol çalışmaları içerisinde “ek ünite” olarak uygulamaya konmuştur (Arslantaş, 1989). Eğitici kol çalışmaları ilk olarak, 1962 ilkököl program taslağında haftalık ders dağıtım çizelgesinde ders saati olarak konulmuş, daha sonra 1968 ilkököl programında ve 1974’de gerçekleştirilen IX. Millî Eğitim Şûrasında eğitici kol çalışmalarına rehberlikle birlikte ilk defa belirgin bir yer verilmiştir. Eğitsel çalışmalar dersi, ilkököl ders dağıtım çizelgesinden 21.4.1986 tarihinde çıkarılmıştır. Eğitici kol çalışmalarının 1., 2. ve 3. sınıflarda Hayat Bilgisi, 4. ve 5. sınıflarda Sosyal Bilgiler derslerinin içerisinde yapılacağı belirtilmiştir (Arslantaş, 1989). Belirli gün ve haftalar, Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği olarak adlandırılan, 2 Ağustos 1976 tarih ve 1894 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yayınlanan yönetmelikte yer almıştır. Bu yönetmelik daha sonra 13 Ocak 2005 tarihinde değişikliğe uğramış ve 25699 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yayınlanmıştır. Bu yönetmelik ilkököl, ortaokul, lise ve dengi okullarda yürütülecek ders dışı etkinlikleri sosyal etkinlikler olarak adlandırmıştır (Dönmez, 2016). Ayrıca 1998 İlköğretim Programında da belirli gün ve haftalara değinilerek 1., 2. ve 3. sınıflarda Hayat Bilgisi dersi, 4., 5., 6. ve 7. sınıflarda ise Sosyal Bilgiler dersi içerisinde kutlanılacak belirli gün ve haftalar belirtilmiştir (Şiringel, 2006). Günümüzde ise belirli gün ve haftalar, 30090 sayı ile 08.06.2017 tarihinde resmî gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği’nde yer almaktadır.

Hayat bilgisi, sosyal bilgiler ve müzik dersi öğretim programları (MEB, 2018) incelendiğinde; kazanımlarda, belirli gün ve haftalar ile benzerlik taşıyan konulara yer verildiği tespit edilmiştir. Örnek olarak hayat bilgisi dersi öğretim programında (MEB, 2018) yer alan kazanımlar ele alındığında, sağlık, temizlik ve hastalıklar ile ilgili olan kazanımların bulunduğu görülmektedir. Belirli gün ve haftalar listesi incelendiğinde, bu kazanımın pekiştirilmesine ve etkili öğrenim sağlanmasına yardımcı olabilecek belirli gün ve haftaların bulunduğu tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler ve müzik derslerinde de benzer örnekler mevcuttur.

Müzik Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2018) 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. sınıf müzik dersinin dinleme-söyleme öğrenme alanında “belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” şeklinde belirtilmektedir. 8. sınıfta ise, “toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.” ibaresi bulunmaktadır. Ayrıca, Müzik Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2018), öğrencilerin belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılmalarına (söyleme, dinleme, izleme vb.) ve önemli gün ve haftalar dolayısıyla düzenlenecek Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaları için gerekli yönlendirmelerin yapılmasına, öğrencilerin, belirli gün ve haftaların anlamına uygun müzikleri, millî ve manevi değerlerimizi ve kültürümüzü yansıtan şarkı, türkü, marş, ilahi

vb. örnekleri seslendirmelerine veya örnekleri dinlemelerine ilişkin ifadeler yer almaktadır. Buna göre, dinleme-söyleme öğrenme alanının, belirli gün ve haftalar ile bağlantılı olduğu söylenebilir.

Bilindiği gibi nitelikli bir eğitim için, farklı içerik, yetenek ve disiplinlerin bilgi esasına önem vermekle birlikte disiplinler arası öğretime odaklanmayı sağlayan yüksek kalitede ve işbirlikçi programa sahip olmak da gerekmektedir. Ayrıca nitelikli bir eğitim için farklı alanlardan düşünce ve kavramların birbirine bağlandığı bir programın hazırlanmasında “sanat eğitimi” birleştirici olma görevini üstlenebilir (İşler, 2004). Birçok Avrupa ülkesinde farklı disiplinlerin birbirleriyle olan ilişkileri üzerine kurulu müfredatlar kullanılmakta ve bu özellikle resim ve müzik alanı desteğiyle yapılmaktadır. Günümüzde, eğitimin yeni yollar arama gayesi içinde yerini alan disiplinler arası yöntemleri, müzik-matematik gibi alanlarda öğrenme kalitesini arttırmayı amaçlayan ve bu noktada da müzik-resim alanlarının kullanıldığı örnekleri görmekteyiz (Özdemir, 2014). Müzik alanının desteği ve şarkıların aracılığıyla, diğer disiplinler pekiştirilip öğrenme kalitesi ve kalıcılığı artırılabilir. Müziğin diğer disiplinlerle olan ilişkisini ve diğer disiplinlere olan yararını inceleyen birçok araştırma mevcuttur (Şaktanlı, 2007; Dikici, 2002). Ayrıca Müzik Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2018) da, “Müzik Dersi Öğretim Programı’nın Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar” başlığı altında bulunan; “Dersin işlenişinde belirli gün ve haftalarda, ilgili kazanımlarla gerekli ilişkilendirmeler yapılmalıdır.” ibaresinin, belirli gün ve haftaların Müzik dersi kapsamındaki önemini vurguladığı söylenebilir.

Şiringel (2006)’in Sosyal Bilgiler ve Türkçe Öğretmenlerinin İlköğretim 6. ve 7. Sınıfta Belirli Gün ve Haftalara İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi adlı çalışmasında; bazı belirli gün ve haftaların öğrenme sağladığı (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vb.) bazılarının ise (Birleşmiş Milletler Günü, İnsan Hakları Haftası, vb.) öğrenme sağlamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Kaltsounis (2005; Akt. Deveci, 2003)’in çalışmasında, ilkökul programı içerisinde yer alan ve tüm derslerle ilişkili olmasına rağmen 1968 ilkökul programıyla Sosyal Bilgiler dersi içerisine dâhil edilen belirli gün ve haftaların, disiplinler arası iş birliğinin sağlanması için çok önemli bir boyut olduğu, çünkü belirli gün ve haftalar kutlanırken gerçekleştirilen etkinliklerin farklı branşların kaynaşmasını sağlayacak çok zengin bir içeriğe sahip olduğu belirtilmiştir.

Bu araştırmayla, belirli gün ve haftaların önemine ve belirli gün ve haftaların birçok dersin kazanımlarını pekiştirmek amacıyla müzik dersinde kullanılabileceğine ilişkin farkındalık sağlanması amaçlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan ilkökul ve ortaokul müzik dersi kitaplarının içerikleri incelendiğinde, belirli gün ve haftalara yönelik okul şarkılarının yetersiz olduğu, öğretim programında ve sosyal etkinlikler yönetmeliğinde yer almasına rağmen belirli gün ve haftaların ders içi uygulamalarda kendine sınırlı yer bulduğu görülmektedir. Araştırmada, müzik ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri çerçevesinde var olan durumun ortaya konmasıyla, eksikliklerin, karşılaşılan sorunların giderilmesi için yapılacak çalışmalara, yeni gelişmelere, programların değerlendirmesine ve oluşturulacak eğitim müziği dağarına yönelik katkı sağlaması umulmaktadır.

Bu düşüncelerden hareketle araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersi ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç çerçevesinde, müzik ve sınıf öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalar ile ilgili okul şarkılarının müzikal yapısı (söz, ezgi, form, ses sınırları vb.) ve sözleri hakkındaki görüşleri, belirli gün ve haftalara yönelik şarkı dağarcığının sayıca yeterli olup olmaması ile ilgili görüşleri, müzik dersini belirli gün ve haftalara yönelik işleyip işlemedikleri ve belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin çeşitli konularda yararlı olup olmadığı hakkındaki görüşleri, belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme kolaylığının ne durumda olduğu, belirli gün ve haftalardan hangilerini kutladıkları/andıkları ile ilgili boyutlarda görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışmada, ilköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersi ile ilgili görüşlerini belirlemek ve var olan durumu ortaya koymak amacıyla tarama modellerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2012, s.77).

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, İstanbul ilinde bulunan devlet (n=46) ve özel (n=39) ilköğretim okullarında, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında görev yapan, random yoluyla seçilen müzik öğretmenleri (n=65) ve sınıf öğretmenleri (n=130) oluşturmaktadır.

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla anketin uygulandığı müzik ve sınıf öğretmenlerinin çeşitli değişkenlere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet, Hizmet Süresi, Mezun Olunan Okul, Görev Yapılan Okul Türü ve Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Dağılımı

Değişkenler		<i>f</i>	%
Cinsiyet	Kadın	45	69.23
	Erkek	20	30.77
	Toplam	65	100.0
Hizmet Süresi	1-5 yıl	15	23.08
	6-10 yıl	10	15.38
	11-15 yıl	11	16.92
	16-20 yıl	13	20.00
	21 yıl ve üzeri	16	24.62
	Toplam	65	100.0
Mezun Olunan Okul	Eğitim Fakültesi/Müzik Öğretmenliği	43	66.15
	Devlet Konservatuvarı	14	21.54
	Güzel Sanatlar Fakültesi/Müzik	6	9.23
	Diğer	2	3.08
	Toplam	65	100.0
Görev Yapılan Okul Türü	Devlet Okulu	34	52.31
	Özel Okul	31	47.69
	Toplam	65	100.0
Eğitim Durumu	Lisans	50	76.92
	Yüksek Lisans	15	23.08
	Doktora	0	0
	Toplam	65	100.0

Tablo 1’de görüldüğü gibi, müzik öğretmenlerinin %69.23ü kadın, %30.77’si ise erkektir. Öğretmenlerin %23.08’inin 1-5 yıl, % 15.38’inin 6-10 yıl, %16.92’sinin 11-15 yıl, % 20.00’sinin 16-20 yıl, %24.62’sinin 21 yıl ve üzeri görev deneyimi bulunmaktadır. Müzik öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu (%66.15) eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği anabilim dallarından mezun olmuştur. En düşük yüzdeye sahip olan seçenek ise; %3.08 ile enstitüler vb. yanıtların yer aldığı “Diğer” seçeneğindeki mezuniyet durumlarıdır. Müzik öğretmenlerinin %52.31’i devlet okullarında, %47.69’u ise özel okullarda görev yapmaktadır. Müzik öğretmenlerinin %76.92’si lisans mezunudur.

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet, Hizmet Süresi, Mezun Olunan Okul, Görev Yapılan Okul Türü ve Eğitim Durumu Değişkenlerine Göre Dağılımı

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kadın	91	70.0
	Erkek	39	30.0
	Toplam	130	100.0
Hizmet Süresi	1-5 yıl	13	10.0
	6-10 yıl	20	15.4
	11-15 yıl	27	20.8
	16-20 yıl	24	18.5
	21 yıl ve üzeri	46	35.4
	Toplam	130	100.0
Görev Yapılan Okul Türü	Devlet Okulu	92	70.8
	Özel Okul	38	29.2
	Toplam	130	100.0
Eğitim Durumu	Ön Lisans	14	10.8
	Lisans	91	70.0
	Yüksek Lisans	24	18.5
	Doktora	1	0.8
	Toplam	130	100.0

Tablo 2’de, sınıf öğretmenlerinin %70’inin kadın, %30’unun ise erkek olduğu görülmektedir. Katılımcı grubu en çok (%35.4) 21 yıl ve üzeri, en az (%10.0) 1-5 yıldır görev yapan sınıf öğretmenlerinden oluşmuştur. Öğretmenlerin, %70.8’i devlet okullarında, %29.2’si özel okullarda görev yapmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin %70’i lisans mezunu, %0.8’i ise doktora mezunudur.

Araştırmanın verileri, ilköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersi ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan anketlerle toplanmıştır. Sınıf ve müzik öğretmenleri için iki ayrı anket hazırlanmış olup, müzik eğitimi alanında üç uzman görüşü alınmış ve İstanbul ili Ümraniye ilçesindeki bir ilkokulda görev yapan 20 öğretmene pilot uygulama yapılmıştır. Uzman görüşleri ve pilot uygulamalar sonucunda, anlamlı olmayan sorular çıkarılmış ve anketlere son şekilleri verilmiştir.

İlköğretim okullarında görev yapan müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersi ile ilgili görüşlerini almak amacı ile toplam üç bölümden oluşan anket hazırlanmıştır. Anketin birinci bölümü cinsiyet, eğitim durumu, görev yapılan okul türü, hizmet süresi ve mezun olunan okul türü ile ilgili olan demografik bilgilere ulaşmayı amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölüm müzik ve sınıf öğretmenleri için farklı nicelik ve nitelikteki sorulardan oluşmuştur. İkinci bölümde müzik öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalar ile ilgili okul şarkılarının müzikal yapısı (söz, ezgi, form, ses sınırları vb.), müzik dersini belirli gün ve haftalara yönelik işleyip işlemedikleri ve belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin, çeşitli konularda yararlı olup olmadığı hakkındaki görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 25 soru

oluşturulmuştur. Sınıf öğretmenleri için ise, belirli gün ve haftalar ile ilgili okul şarkıları hakkındaki görüşlerini, öğretmenlerin müzik dersini belirli gün ve haftalara yönelik işleyip işlemediklerini ve belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin, çeşitli konularda yararlı olup olmadığı hakkındaki görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 19 soru hazırlanmıştır. Üçüncü bölümde öğretmenlerin, belirli gün ve haftalardan hangilerini müzik derslerinde kutladıklarını/andıklarını öğrenmek amacıyla, 30090 sayılı 08.06.2017 tarihinde resmî gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nden alınan belirli gün ve haftaların tam listesi (54 adet) verilmiş, içlerinden kutladıklarını/andıklarını işaretlemeleri istenmiştir.

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla; İstanbul ili, Kadıköy, Bahçeşehir, Beşiktaş, Ümraniye, Beylikdüzü, Ataşehir, Bahçelievler, Kartal, Beykoz, Avcılar, Maltepe, Küçükçekmece, Üsküdar, Fatih, Beşiktaş, Eyüp ve Pendik ilçelerinde bulunan 85 okulda görev yapan toplam 195 öğretmene ulaşılmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamalarında SPSS 22 paket programından yararlanılmıştır. Çözümlenen veriler, frekans (f) ve yüzdeliklerine (%) göre yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, müzik ve sınıf öğretmenlerinden anket aracılığı ile toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgular, araştırmanın amacı doğrultusunda ele alınan sorular çerçevesinde sunulmuştur.

Müzik ve sınıf öğretmenlerinin, müzik dersini belirli gün ve haftalara yönelik işleme durumları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müzik ve Sınıf Öğretmenlerinin, Müzik Dersini Belirli Gün ve Haftalara Yönelik İşleme Durumları

Maddeler	Öğretmenler	Okul Türü	n	Evet		Kısmen		Hayır	
				f	%	f	%	f	%
Müzik dersini, belirli gün ve haftalara yönelik işlemekte misiniz?	Müzik Öğretmenleri	Devlet Okulu	34	18	52.9	14	41.1	2	5.8
		Özel Okul	31	14	45.1	14	45.1	3	9.6
		Toplam	65	32	49.2	28	43.1	5	7.7
	Sınıf Öğretmenleri	Devlet Okulu	92	58	63.0	31	33.6	3	3.2
		Özel Okul	38	23	60.5	14	36.8	1	2.6
		Toplam	130	63	48.5	58	44.6	6	4.6

Tablo 3 incelendiğinde, "Müzik dersini, belirli gün ve haftalara yönelik işlemekte misiniz?" sorusuna müzik öğretmenlerinin %49.2'lik kısmının, sınıf öğretmenlerinin ise %48.5'lik kısmının "evet" cevabını verdikleri görülmektedir. "Evet" seçeneğini işaretleyen müzik ve sınıf öğretmenlerinden, devlet okullarında görev yapanların, özel okullarda görev yapanlara oranla sayıca fazla olduğu söylenebilir.

Müzik ve sınıf öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme durumları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. İlköğretim Okullarında Görev Yapan Müzik ve Sınıf Öğretmenlerinin, Belirli Gün ve Haftalara Yönelik Var Olan Repertuara Ulaşabilme Durumları

Maddeler	Öğretmenler	Okul Türü	n	Evet		Kısmen		Hayır	
				f	%	f	%	f	%
Belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme kolaylığı konusunda sorun yaşamakta mısınız?	Müzik Öğretmenleri	Devlet Okulu	34	5	14.7	8	23.5	21	61.7
		Özel Okul	31	4	12.9	11	35.4	16	51.6
		Toplam	65	9	13.8	19	29.2	37	56.9
	Sınıf Öğretmenleri	Devlet Okulu	92	14	15.2	26	28.2	52	56.5
		Özel Okul	38	7	18.4	7	18.4	24	63.15
		Toplam	130	21	16.2	33	25.4	76	58.5

Tablo 4'te, öğretmenlerin belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme kolaylığı konusunda sorun yaşayıp yaşamadıklarını belirlemek üzere sorulan soruya ilişkin müzik öğretmenlerinin %56.9'luk, sınıf öğretmenlerinin ise %58.5'lik çoğunluğunun "hayır" cevabını verdikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinden devlet okullarında görev yapanların %61.7'si "hayır" seçeneğini işaretlemişken, özel okullarda görev yapanların %51.6'sı "hayır" seçeneğini işaretlemiştir. Sınıf öğretmenlerinden devlet okullarında görev yapanların %56.5'i "hayır" seçeneğini işaretlemişken, özel okullarda görev yapanların %63.15'i "hayır" seçeneğini işaretlemiştir. Buna göre, müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme kolaylığı konusunda sorun yaşamadıkları söylenebilir.

Müzik ve sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim okulları müzik dersinde kullanılmaya uygun, belirli gün ve haftalara yönelik şarkı dağarcığının sayıca yeterlilik durumları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Müzik ve Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Okulları Müzik Dersinde Kullanılmaya Uygun, Belirli Gün ve Haftalara Yönelik Şarkı Dağarcığının Sayıca Yeterlilik Durumuna İlişkin Görüşleri

Maddeler	Öğretmenler	Okul Türü	n	Evet		Kısmen		Hayır	
				f	%	f	%	f	%
Müzik dersinde kullanabileceğiniz, belirli gün ve haftalara yönelik okul şarkıları sayıca yeterli midir?	Müzik Öğretmenleri	Devlet Okulu	34	7	20.5	19	55.8	8	23.5
		Özel Okul	31	9	29.0	14	45.1	8	25.8
		Toplam	65	16	24.6	33	50.8	16	24.6
	Sınıf Öğretmenleri	Devlet Okulu	92	23	25.0	43	46.7	26	28.2
		Özel Okul	38	17	44.7	13	34.2	8	21.0
		Toplam	130	39	30.0	56	43.1	34	26.2

Tablo 5’de görüldüğü gibi, “müzik dersinde kullanabileceğiniz, belirli gün ve haftalara yönelik okul şarkıları sayıca yeterli midir?” sorusuna ilişkin müzik öğretmenlerinin %50.8’lik, sınıf öğretmenlerinin ise % 43.1’lik çoğunluğunun “kısmen” seçeneğini işaretledikleri saptanmıştır. Ayrıca özel okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin %44.7’sinin “evet” seçeneğini işaretledikleri, devlet okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin ise %46.7’sinin “kısmen” seçeneğini işaretledikleri; özel okullarda görev yapan müzik öğretmenlerinin %45.1’inin “kısmen” seçeneğini işaretledikleri, devlet okullarda görev yapan müzik öğretmenlerinin ise %55.8’inin “kısmen” seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. Buna göre, genel anlamda müzik ve sınıf öğretmenlerinin, müzik dersinde kullanabileceği belirli gün ve haftalara yönelik okul şarkılarını sayıca kısmen yeterli buldukları söylenebilir.

Öğretmenlerin, belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların müzikal yapılarının (söz, ezgi, form, ses sınırları vb.) uygunluk durumlarıyla ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacıyla, anketlerde yer alan sorulara verdikleri cevaplar analiz edilmiştir. Müzik öğretmenlerine şarkıların aralık yapısı, ses sınırları, tartımsal yapıları vb. sorular sorulmuşken, sınıf öğretmenlerine şarkıların yaş gruplarına uygunluğu hakkında sorular sorulmuştur.

Müzik öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların müzikal yapılarının (söz, ezgi, form, ses sınırları vb.) uygunluk durumları hakkındaki görüşleri Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Müzik Öğretmenlerinin Belirli Gün ve Haftalara Yönelik Var Olan Şarkıların Müzikal Yapılarının (Söz, Ezgi, Form, Ses Sınırları vb.) Uygunluk Durumlarına İlişkin Görüşleri

Madde No	Maddeler	n	Evet		Kısmen		Hayır	
			f	%	f	%	f	%
5	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının ezgileri; sözün genel yapısına uygun mudur?		19	29.2	42	64.6	4	6.2
6	Belirli gün ve haftalara yönelik var olan okul şarkılarının aralık yapısı, yöneldiği yaş grubuna uygun bir yapıda mıdır?		19	29.2	32	49.2	14	21.5
7	Belirli gün ve haftalara yönelik var olan okul şarkılarının ses sınırları, yöneldiği yaş grubuna uygun bir yapıda mıdır?		14	21.5	41	63.1	10	15.4
8	Belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkılar, form açısından uygun mudur?		20	30.8	43	66.2	2	3.1
9	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının tartımsal yapısı, hecelerin konumuna (açık-kapalı hece) uygun mudur?	65	18	27.7	43	66.2	4	6.2
10	Belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların sözleri, yöneldiği yaş grubuna uygun bir anlam yapısına sahip midir?		36	55.4	25	38.5	4	6.2
11	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının sözleri, yöneldiği yaş grubunun sözcük dağarcığına uygun mudur?		33	50.8	30	46.2	2	3.1
12	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının sözleri, kolay öğrenilebilir ve akılda kalıcı mıdır?		37	56.9	25	38.5	3	4.6

Tablo 6 incelendiğinde, müzik öğretmenlerinin belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının müzikal yapılarının (söz, ezgi, form, ses sınırları vb.) uygunluk durumları hakkında, şarkıların ezgilerinin, sözün genel yapısına “kısmen” uygun, aralık yapısının ve ses sınırlarının “kısmen” uygun, yöneldiği yaş grubuna “kısmen” uygun, formunun “kısmen” uygun ve tartımsal yapısının hecelerin konumuna (açık-kapalı hece) “kısmen” uygun olduğu yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. Ayrıca, şarkı sözlerinin yöneldiği yaş grubuna ve yöneldiği yaş grubunun sözcük dağarcığına “uygun” bir anlam yapısına sahip olduğunu, şarkıların sözlerinin kolay öğrenilebilir ve akılda kalıcı olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların müzikal yapılarının uygunluk durumları hakkındaki görüşleri ise Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Belirli Gün ve Haftalara Yönelik Var Olan Şarkıların Yaş Gruplarına Uygunluk Durumlarına İlişkin Görüşleri

Mad. No	Maddeler	n	Evet		Kısmen		Hayır	
			f	%	f	%	f	%
5	Belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların sözleri, yöneldiği yaş grubuna uygun bir anlam yapısına sahip midir?		39	30.0	83	63.8	7	5.4
6	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının sözleri, yöneldiği yaş grubunun sözcük dağarcığına uygun mudur?	130	51	39.2	74	56.9	4	3.1
7	Belirli gün ve haftalar kapsamındaki okul şarkılarının sözleri, kolay öğrenilebilir ve akılda kalıcı mıdır?		70	53.8	55	42.3	5	3.8

Tablo 7'ye göre, sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik var olan şarkıların sözlerinin yöneldiği yaş grubuna "kısmen" uygun bir anlam yapısına sahip olduğunu ve şarkıların sözlerinin yöneldiği yaş grubunun sözcük dağarcığına "kısmen" uygun olduğunu düşündükleri, ayrıca şarkıların sözlerinin kolay öğrenilebilir ve akılda kalıcı olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrenciler için yararlı olma durumları hakkındaki görüşleri Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Belirli Gün ve Haftalara Yönelik İşlenen Müzik Dersinin Öğrenciler İçin Yararlı Olma Durumlarına İlişkin Görüşleri

Mad. No	Maddeler	n	Evet		Kısmen		Hayır	
			f	%	f	%	f	%
14	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, yurt ve ulus sevgini artırmaya yardımcı olacağını düşünmekte misiniz?		50	76.9	13	20.0	2	3.1
15	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, ulusal ekonomi ve tutumlu olma konusunda bilinçlenmelerine yararlı olacağını düşünmekte misiniz?		42	64.6	14	21.5	9	13.8
16	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, trafik kurallarına ve yasalara uyma sorumluluğu geliştirebilmelerine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	65	32	49.2	23	35.4	10	15.4
17	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, sanata verdiği öneme katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		37	56.9	21	32.3	7	10.8

18	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, bilim ve teknolojiye verdiği öneme katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	31	47.7	25	38.5	9	13.8
19	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, tabiatı koruma konusunda daha bilinçli ve sorumluluk sahibi olmasına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	39	60.0	23	35.4	3	4.6
20	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	40	61.5	22	33.8	3	4.6
21	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, insan hakları ve barış bilincinin gelişmesine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	41	63.1	18	27.7	6	9.2
22	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, millî, dinî, tarihi ve kültürel değerlerin önemi konusunda duyarlılık kazanmasına yararlı olacağını düşünmekte misiniz?	46	70.8	16	24.6	3	4.6
23	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, hayvan sevgisi ve hayvan hakları konusunda duyarlılık kazanmasına yararlı olacağını düşünmekte misiniz?	39	60.0	20	30.8	6	9.2
24	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; hastalıklar konusunda bilinçli bir toplum oluşmasına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	38	58.5	19	29.2	8	12.3
25	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, kitap okuma alışkanlığına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	31	47.7	22	33.8	12	18.5

Tablo 8'e göre, müzik öğretmenleri belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrencilerin yurt ve ulus sevgisini artırma, ulusal ekonomi ve tutumlu olma, trafik kurallarına ve yasalara uyma, sanat, bilim ve teknoloji, tabiatı koruma, sosyal sorumluluk bilinci, insan hakları ve barış, millî, dinî, tarihi ve kültürel değerlerin önemi, hayvan sevgisi ve hayvan hakları, hastalıklar ve kitap okuma alışkanlığı konularında bilinçlenmelerine ve duyarlılık kazanmalarına katkı sağlayıp sağlamayacağı hakkındaki sorulara "evet" yanıtını vermişlerdir. Buna göre, müzik öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin, öğrencilerin ilgili konulardaki kazanımlarına katkı sağlayacağını düşündükleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrenciler için yararlı olma durumları hakkındaki görüşleri ise Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Belirli Gün ve Haftalara Yönelik İşlenen Müzik Dersinin Öğrenciler İçin Yararlı Olma Durumlarına İlişkin Görüşleri

Mad. No	Maddeler	n	Evet		Kısmen		Hayır	
			f	%	f	%	f	%
9	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, yurt ve ulus sevgini artırmaya yardımcı olacağını düşünmekte misiniz?		87	66.9	37	28.5	5	3.8
10	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, trafik kurallarına ve yasalara uyma sorumluluğu geliştirebilmelerine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		67	51.5	55	42.3	8	6.2
11	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, sanata verdiği öneme katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		79	60.8	39	30.0	12	9.2
12	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, bilim ve teknolojiye verdiği öneme katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		54	41.5	56	43.1	20	15.4
13	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, tabiatı koruma konusunda daha bilinçli ve sorumluluk sahibi olmasına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	130	81	62.3	45	34.6	4	3.1
14	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		71	54.6	57	43.8	2	1.5
15	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, insan hakları ve barış bilincinin gelişmesine katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?		67	51.5	55	42.3	8	6.2
16	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, millî dinî, tarihi ve kültürel değerlerin önemi konusunda duyarlılık kazanmasına yararlı olacağını düşünmekte misiniz?		75	57.7	48	36.9	7	5.4

17	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, hayvan sevgisi ve hayvan hakları konusunda duyarlılık kazanmasına yararlı olacağını düşünmekte misiniz?	86	66.2	42	32.3	2	1.5
18	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; hastalıklar konusunda daha bilinçli bir toplum oluşmasına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	73	56.2	47	36.2	10	7.7
19	Belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin; öğrencilerin, kitap okuma alışkanlığına katkı sağlayacağını düşünmekte misiniz?	54	41.5	61	46.9	15	11.5

Tablo 9'a göre sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrencilerin, yurt ve ulus sevgini artırmaya yardımcı olacağını, ulusal ekonomi ve tutumlu olma konusunda bilinçlenmelerine yararlı olacağını, trafik kurallarına ve yasalara uyma sorumluluğu geliştirebilmelerine, sanata verdikleri öneme, tabiatı koruma konusunda daha bilinçli ve sorumluluk sahibi olmasına, sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine, insan hakları ve barış bilincinin gelişmesine, millî, dinî, tarihi ve kültürel değerlerin önemi konusunda duyarlılık kazanmasına katkı sağlayacağını, hayvan sevgisi ve hayvan hakları konusunda duyarlılık kazanmasına, hastalıklar konularında bilinçlenmelerine yararlı olacağını düşündükleri görülmektedir. Öğretmenlerin belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrencilerin bilim ve teknolojiye verdiği öneme katkı sağlama ve kitap okuma alışkanlığına katkı sağlama hususunda ise kısmen yararlı olacağını düşündükleri söylenebilir.

Öğretmenlerin, MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nden alınan, 54 adet belirli gün ve haftayı içeren listeden hangilerini müzik dersinde kutladıklarını/andıklarını belirlemek amacıyla elde edilen veriler, yüzde ve frekans dağılımları hesaplanarak analiz edilmiştir. Buna göre, müzik öğretmenlerinin en çok Atatürk Haftası (%92.3), İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (%92.3), Öğretmenler Günü (%87.6), Şehitler Günü (%78.4) ve Anneler Gününü (%56.9) kutladıkları/andıkları görülmektedir. Birleşmiş Milletler Günü (%0), Organ Bağışı ve Nakli Haftası (%0), Afet Eğitimi Hazırlık Günü (%0), Dünya Felsefe Günü (%0), Etik Günü (%0), Tüketiciyi Koruma Haftası (%0), Bilim ve Teknoloji Haftası (%0) gibi belirli gün ve haftaları hiçbir müzik öğretmenin kutlamadığı/anmadığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin ise en çok Öğretmenler Günü (%93.8), Atatürk Haftası (%89.2), İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (%80.7), İlköğretim Haftası (%74.6), Anneler Günü (%74.6), Orman Haftası (%69.2), Hayvanları Koruma Günü (%66.9), Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (%62.3), Dünya Çocuk Hakları Günü (%53.0) ve Şehitler Gününü (%52.3) kutladıkları/andıkları görülmektedir. Vakıflar Haftası (%0), 26 Nisan Dünya Fikrî Mülkiyet Günü (%0) ve Dünya Felsefe Gününü (%0) ise hiçbir sınıf öğretmenin kutlamadığı/anmadığı saptanmıştır.

TARTIŞMA

Yapılan literatür incelemesi sonucunda, belirli gün ve haftaları konu edinen birkaç araştırmaya rastlanmıştır. Bu araştırmaların müzik eğitimi, eğitim bilimleri, ilköğretim ve Türkçe eğitimi alanlarında gerçekleştirildiği belirlenmiştir. İlgili araştırmaların sonuçları incelenerek, bu araştırmanın sonuçları çerçevesinde karşılaştırılıp tartışılmıştır.

Bu araştırmanın bulguları, müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik var olan repertuara ulaşabilme kolaylığı konusunda sorun yaşamadıklarını göstermiştir. Mohan (2008) ise araştırmasında, öğretmenlerin belirli gün ve haftalara yönelik şarkı seçimlerinde çocukların gelişim özelliklerini göz önüne almak istedikleri, ancak var olan kaynakların ihtiyaca yeterince cevap veremediği ve parçalara tek tek ulaşmada zorluk çektikleri, bu problemler düşünüldüğünde toplu bir kaynağa ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna göre ilgili araştırmada, öğretmenlerin var olan kaynaklara ulaşılabilme zorlukları hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular bu araştırma sonuçları ile farklılık göstermektedir.

Araştırmada, müzik ve sınıf öğretmenlerinin, belirli gün ve haftalara yönelik işlenen müzik dersinin öğrencilerin yurt ve ulus sevgini artırmalarına, trafik kurallarına ve yasalara uyma sorumluluğu geliştirmelerine, tabiatı koruma konusunda daha bilinçli ve sorumluluk sahibi olmalarına vb. konulara genel anlamda katkı sağlayacağı görüşünde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Karakoç Öztürk (2014)'ün yaptığı araştırmada, öğretmenlerin okullarında belirli gün ve haftalara yönelik programların düzenlendiğini, bu programların öğrencileri sosyalleştirdiğini, günün anlam ve önemini kavranmasına yardımcı olduğunu ve öğrencilere sorumluluk alma duygusu yaşattığı görüşünde olduklarını belirtmişlerdir. Şiringel (2006)'in çalışmasının sonuçlarında ise, öğretmenlerin, belirli gün ve haftaların öğrencilerin yurt ve ulus sevgisinin gelişmesine yardımcı olduğunu, belirli gün ve haftaların öğrencilerin yetişmelerine, sosyal yönden gelişmelerine ve öğrenmelerine katkıda bulunduğunu, belirli gün ve haftaların Türkçe dersinin ve Sosyal Bilgiler dersinin konularıyla yakından ilgili olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin, Türkçe ve sosyal bilgiler dersinde yıllık plan hazırlarken belirli gün ve haftalarda işlenen konular ve düzenlenen etkinlikler için diğer branş öğretmenleri ile (sosyal bilgiler, Türkçe, fen bilgisi, matematik vb.) iş birliği yaptığını, okul yönetiminin, diğer branş öğretmenlerinin, velilerin ilgisinin ve yardımının belirli gün ve haftaların verimini arttıracaklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, bu araştırmada müzik ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen bulgulara dayanarak, müzik dersinin ve okul şarkılarının belirli gün ve haftalar ile ilgili işlenen konuların kavratılmasında diğer derslere önemli ölçüde katkı sağlayacağı söylenebilir.

Elde edilen bulgular müzik ve sınıf öğretmenlerinin belirli gün ve haftaların öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlayacağı görüşünde olduğunu göstermektedir. Dönmez (2016)'in araştırmasında da sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal sorumluluk bilinci kazandırmada belirli gün ve haftaların etkili olduğu düşüncesinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre ilgili araştırmada elde edilen sonuç, bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırmanın bulgularına göre, belirli gün ve haftalar arasında yer alan Atatürk Haftası ile İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü en çok kutlanan/anılanlar arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Gültekin (2007)'in gerçekleştirdiği araştırma sonucunda da öğretmenlerin, ilköğretim okullarında kutlanan belirli gün ve haftalar içinde en gerekli ve en işe vuruk olanının Atatürk Haftası olduğunu ifade ettikleri belirtilmiştir. Karakoç Öztürk (2014)'ün yaptığı araştırmada öğretmenlerin en fazla etkinlik düzenledikleri belirli gün ve haftaların 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, İstiklâl Marşının Kabulü ile Cumhuriyet Bayramı olduğunu düşündükleri saptanmıştır. Buna göre ilgili araştırmalarda öğretmenlerin en fazla etkinlik düzenledikleri belirtilen belirli gün ve haftaların, bu araştırmada da en çok kutlanan/anılan belirli gün ve haftalar arasında yer alması açısından benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına dayanarak belirli gün ve haftalar ile ilgili okul şarkılarının incelenerek eksik olanlar için yaş seviyelerine uygun gerekli besteleme çalışmalarının yapılması, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının belirli gün ve haftaların önemi ile ilgili bilgilendirilmesi, müzik ders kitaplarında belirli gün ve haftalar ile ilgili daha çok şarkı yer alması ve öğretim programlarında belirli gün ve haftalara daha çok yer verilmesi önerilebilir. Ayrıca, farklı illerde ve lise seviyesinde görev yapan öğretmenlerin evrene dâhil edildiği çalışmalar yapılması, müzik öğretmeni adaylarının belirli gün ve haftalar ile ilgili görüşlerini incelemeye yönelik yükseköğretimde gerçekleştirilecek çalışma yapılması ve müzik eğitimi alanında belirli gün ve haftaların önemine ilişkin yeni araştırmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Arslantaş, Ö. (1989). İlkokullarda eğitici kol çalışmalarında karşılaşılan sorunlar. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. (2006). *Öğretmen Sanatı*. 10. Baskı. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Deveci, H. (2003). *Sosyal bilgiler dersinde probleme dayalı öğrenmenin öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına, akademik başarılarına ve hatırlama düzeylerine etkisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Dönmez, L. (2016). Sosyal bilgilerde sosyal sorumluluk bilinci kazandırma: belirli gün ve haftalara ilişkin öğretmen görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Gültekin, M. (2007). İlköğretim öğretmenlerinin ilköğretimde kutlanan belirli gün ve haftaların gerekliliği ve işe vurukluğu konusundaki görüşleri: (Eskişehir ili örneği). *Millî Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (174), 72-87.
- Gürdal, A., Şimşek, Ö. ve Üredi, L. (1998). İlköğretim okullarında belirli gün ve haftaların kutlanmasının eğitim öğretime katkısı. *VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Metinleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 1, 753-759.
- Hesapçoğlu, M. (1998). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. 5.Baskı. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım AŞ.
- İşler, A. İ. (2004). *Sanat eğitiminde disiplinler arası. Tematik Yaklaşım, Millî Eğitim Dergisi*. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/163/isler.htm adresinden erişildi. (Erişim Tarihi: 12.05.2018)
- Karakoç Öztürk, B. (2014). Türkçe öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik görüşleri: nitel bir araştırma. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (3), 4, 2.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 23. Basım. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2018). *Müzik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)* Ankara.
- MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2018). Resmî Gazete. Yayın tarihi:19.01.2018 Sayısı: 5 “İlkokul (1-4. sınıflar), ortaokul ve imam hatip ortaokulu (5-8. sınıflar) müzik dersi öğretim programı”
- Mohan, H. (2008). Okul öncesi dönemde belirli günler ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı ile ilgili öğretmen görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özdemir, A. (2014). Temel sanat eğitiminde disiplinler arası yaklaşıma dayalı (müzik destekli) uygulamanın öğrenci başarı düzeyine etkisi, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim (Kuramdan Uygulamaya)*. Ankara: Gönül yayıncılık.
- Şaktanlı, C. S. (2007). İlköğretim 4. sınıf İngilizce dersindeki şarkıların müzik öğretmeni destekli öğretiminin öğrencilerin İngilizce dersine ilişkin tutumları ve başarıları üzerine etkisi (Ankara Talâtpaşa ilköğretim okulu örneği). *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şiringel, N. (2006). Sosyal bilgiler ve Türkçe öğretmenlerinin ilköğretim 6. ve 7. sınıfta belirli gün ve haftalara ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Alkim. Yayınları.